

Kokousmuistio

6.5.2025

Hallitusohjelman henkilöjunaliikenteen toimenpiteiden valmistelua tukeva työryhmä, 7. kokous

Aika

6.5.2025 klo 13.00 – 14.30

Paikka

Eteläesplanadi 4 Sali 1, Teams-verkkokokous

Osallistujat

- (x) Puheenjohtaja ylijohtaja Sabina Lindström, liikenne- ja viestintäministeriö
- (x) Varapuheenjohtaja yksikön johtaja Elina Immonen, liikenne- ja viestintäministeriö
- (x) Varapuheenjohtaja hallitusneuvos Mikael Nyberg, liikenne- ja viestintäministeriö

Työryhmän jäsenet:

- (x) Panu Kukkonen, budjettineuvos, valtiovarainministeriö
- () Susan Hindström, neuvotteleva virkamies
- () Minna Pajumaa, finanssineuvos, valtioneuvoston kanslia
- (x) Sinikka Mustakari, neuvotteleva virkamies, valtioneuvoston kanslia
- (x) Iiro Ihanamäki, erityisasiantuntija, työ- ja elinkeinoministeriö
- () johtava asiantuntija Sanna Kyyrä
- () Riku Buri, tutkimusohjaaja, kilpailu- ja kuluttajavirasto
- (x) Miika Heinonen, ekonomisti
- (x) Pipsa Eklund, johtaja, liikenne- ja viestintävirasto
- (x) Anna Pätynen, erityisasiantuntija
- () Jani von Zansen, erityisasiantuntija
- (x) Jukka Ronni, rautatiejohtaja, väylävirasto
- () Maija Märkälä, osastonjohtaja

Työryhmän sihteeristö:

- (x) Emmi Nykänen, neuvotteleva virkamies, liikenne- ja viestintäministeriö
- (x) Tiia Orjasniemi, neuvotteleva virkamies, liikenne- ja viestintäministeriö
- (x) Jarkko Paldanius, hallitusneuvos, liikenne- ja viestintäministeriö

1. Kokouksen avaus

Puheenjohtaja Sabina Lindström avasi kokouksen klo 13.00. Todettiin kokouksen osallistujat.

2. Asialistan ja edellisen kokouksen muistion hyväksyminen

Hyväksyttiin asialista ja edellisen kokouksen muistio.

3. Kalustoyhtiön perustaminen, tilannekatsaus

Sinikka Mustakari VNK:sta alusti kalustoyhtiön perustamisesta. Kun rahoituskysymyksistä saadaan sovittua, voidaan kalustoyhtiö irrottaa VR:n konsernista ja toteuttaa kalustokaupat.

Emmi Nykänen LVM:stä lisäsi, että LVM selvittää kalustoyhtiön rahoituksen vaihtoehtoja yhteistyössä VNK:n kanssa. Rahoituspäätökset vaikuttavat suoraan myös muun muassa tulevien hankintojen valmistelun etenemiseen.

4. Varikot ja kiinteistöt, tilannekatsaus

Kiinteistöihin liittyen on perustettu oma projektiryhmä ja sille ohjausryhmä, joita vetää VNK. Sinikka Mustakari VNK:sta kertoi työn suunnitellusta etenemisestä. Kiinteistöprojekti on käynnistynyt viime viikolla ja projektiryhmä on kokoontunut. Johtamismalli on samanlainen kuin kalustoyhtiön perustamisessa. Projektiryhmää johtaa VNK:n omistajaohjausosasto, mukana ovat valtionvarainministeriö, liikenne- ja viestintäministeriö, Väylävirasto, Senaatti. Projektiryhmää ohjaa ohjausryhmä. Projektissa selvitetään, mikä on valtion kannalta optimaalisin tapa kiinteistöjen järjestämiseen. Kokonaisuuden kannalta on tärkeää, että myös tämä asia etenisi mahdollisimman nopealla aikataululla.

5. VR:n kaluston romutus, tilannekatsaus

Emmi Nykänen esitteli tilannekatsauksen asiasta. Taustalla on hallitusohjelman kirjaus sekä kritiikki aiempiin romutuskäytäntöihin liittyen. Viime syksynä tehtiin konsulttiselvitys siitä, mikä on muiden markkinatoimijoiden näkökulmasta asiassa ongelmallista. VR:n kanssa on myös käyty tarkempia teknisiä keskusteluja kaluston kierrätykseen liittyen, missä on ollut mukana myös Traficomista kalustopuolen osaamista. Keskusteluja on jatkettu tämän kevään aikana. VR on päivittänyt kierrätysprosessiaan ja LVM on kommentoinut ohjeita. LVM:n näkökulmasta muutokset vastaavat melko hyvin sitä, mitä hallitusohjelmassa on haettu ja kalustoa voi laittaa myyntiin, mutta asiaa pitää seurata ja katsoa myöhemmin yhteisessä tilannekatsauksessa, miten uudet käytänteet lähtevät toimimaan. Tavoitteena on, että kalusto saataisiin myytyä ja otettua uudelleen käyttöön, eikä sitä pelkästään romutettaisi. Asiaan palataan vuoden 2026 alussa.

6. Hallituksen puoliväliriihen päätökset

Emmi Nykänen esitteli puoliväliriihen päätökset Rauman ostoliikenteen osalta toteamalla, että vuodesta 2027 alkaen on varattu lisärahoitusta Rauma-Pori-Tampere välin liikenteen ostoihin. Liikenteen käynnistäminen edellyttää, että Raumalle rakennetaan seisake, minkä vuoksi aloitus menee 2027 puolelle. EU-sääntely voi asettaa määräaikoja, jotka voivat vaikuttaa hankinnan aikatauluun. Rauma on päättänyt, että se ei itse halua olla toimivaltainen viranomainen eli toimivaltainen viranomainen on LVM tai Traficom, jos hankinta menee pidemmälle.

7. Selvitykset lippu- ja maksujärjestelmistä, liite 2

Traficom on selvittänyt lippu- ja maksujärjestelmään liittyviä kysymyksiä monesta eri näkökulmasta. Pipsa Eklund ja Anna Pätynen Traficomista pitivät diaesityksen selvityksistä ja niiden johtopäätöksistä. Lippu- ja maksujärjestelmät ovat tärkeä asia asiakasnäkökulmasta, minkä lisäksi erilaiset paikanvarausmatkat antavat hyvää liiketaloudellista tietoa matkustamisesta, mikä kiinnostaa eri toimijoita. Traficom on tehnyt neljä aiheeseen liittyvää selvitystä: kansainvälisen selvityksen verrokkimaissa käytössä olevista malleista, juridisen selvityksen lippujärjestelmästä markkinoille pääsyn esteenä, selvityksen Suomeen soveltuvista eri vaihtoehtoista, joilla voitaisiin edetä lippu- ja maksujärjestelmän toteuttamiseksi valtion ostojunaliikenteessä ja käynnistymässä olevan selvityksen lippu- ja maksujärjestelmistä sekä matkustajainformaation tulevaisuuden vaihtoehtoista.

8. Säädöshanke rautatieliikenteen alueellisesta toimivallasta, liite 3

Tiia Orjasniemi LVM:stä kertoi hallituksen esitysluonnoksen lausunnoilla alkukevästä. Lausuntoja tuli yhteensä 68 lausuntoa ja lausuntopalaute oli pääosin positiivista. Yksi sidosryhmien huolenaiheista on se, ettei valtion nykyisin hankkimaa ostoliikennettä siirrettäisi kunnille. Kalustoyhtiön perustamisen merkitystä ja ostoliikenteen rahoituspohjaa painotettiin. PSA-asetuksen mahdollistama kynnysarvot alittavien sopimusten tekeminen ilman kilpailutusta haluttiin säilyttää. Jatkovalmistelussa poistetaan tämä muutosehdotus saadun lausuntopalautteen perusteella. Käynnissä on jatkovalmistelu lausuntojen perusteella, tavoitteena että lakimuutokset voisivat tulla voimaan 1.1.2026.

9. Muut asiat

Muissa asioissa käsiteltiin Rauman liikenteen käynnistämiseen liittyviä infrakysymyksiä.

10. Seuraavat kokoukset

Todettiin, että työryhmälle on varattu vielä yksi kokous ennen lomakautta 17.6. Syyskaudelle tulossa myös työryhmän kokouksia, jotka kalenteroidaan viimeistään ennen kesälomia.

11. Kokouksen päättäminen

Kokous päätettiin klo 14.00.